

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 446/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátska kancelária, Nĕmcovej 22, Košice, vedené pod sp. zn. Rvp 10986/2015 a sp. zn. Rvp 11465/2015 vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na kontradiktórnosť v konaní zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného čl. 48 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 34 C 107/2008 zo 6. júla 2011 (Rvp 10986/2015), postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 353/2011 z 18. decembra 2012 (Rvp 10986/2015) a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 141/2013 z 29. apríla 2015 (Rvp 10986/2015), postupom a uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 Er 1134/2011 z 19. apríla 2012 (Rvp 11465/2015), postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 CoE 99/2012 z 27. septembra 2012 (Rvp 11465/2015) a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Oboer 204/2014 z 31. marca 2015 (Rvp 11465/2015) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 10986/2015 a sp. zn. Rvp 11465/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 446/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 24. a 27. júla 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a. s., Garbiarska 2, Košice (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie čl. 2 ods. 2, čl. 144 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), na kontradiktórnosť v konaní zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného čl. 48 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 34 C 107/2008 zo 6. júla 2011 (Rvp 10986/2015), postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 Co 353/2011 z 18. decembra 2012 (Rvp 10986/2015) a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 141/2013 z 29. apríla 2015 (Rvp 10986/2015), postupom a uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 3 Er 1134/2011 z 19. apríla 2012 (Rvp 11465/2015), postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2 CoE 99/2012 z 27. septembra 2012 (Rvp 11465/2015)

a postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 10 Oboer 204/2014 z 31. marca 2015 (Rvp 11465/2015).

Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach bez ďalšieho navrhovala, aby ústavný súd jej sťažnosti predbežne prerokoval a aby o nich v celom rozsahu konal s tým, že o sťažnostiach rozhodne tak, že vysloví porušenie jej označených práv postupom a označenými rozhodnutiami všeobecných súdov uvedených v záhlaví tohto rozhodnutia, zruší označené rozhodnutia všeobecných súdov a vec vráti najvyššiemu súdu a sťažovateľke prizná náhradu trov právneho zastúpenia. K sťažnostiam sťažovateľka priložila označené rozhodnutia všeobecných súdov, ako aj plnú moc udelenú advokátovi.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spojeniu vecí na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia)

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10986/2015 a sp. zn. Rvp 11465/2015, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť v rozsahu ich nedostatkov, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a najvyššieho súdu, proti ktorým okrem iného tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K sťažnostiam samotným (bod 2 výroku tohto uznesenia)

Uplatnenie právomocí ústavného súdu je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že v posudzovaných prípadoch obsah sťažností trpí rovnakými nedostatkami, ktoré majú za následok neurčitosť a neúplnosť sťažností ako takých.

Závažným obsahovým nedostatkom sťažností je skutočnosť, že v oboch prípadoch absentuje akékoľvek ich odôvodnenie, t. j. neobsahujú čo i len jedinú konkrétnu a určitú ústavnoprávne relevantnú námietku, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení niektorého z označených základných práv alebo slobôd podľa ústavy, resp. práv podľa listiny alebo dohovoru postupom označených okresných súdov, krajských súdov a najvyššieho súdu, ktorých ako porušovateľov sťažovateľka v petite svojej sťažnosti označila. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde [§ 20 ods. 1 a § 50 ods. 1 písm. a)] vyplýva, že sťažovateľka musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

Podľa ústavného súdu má nedostatok odôvodnenia sťažnosti významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľky, aby čo najpresnejšie opísala skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je teda vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľky spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jej základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podanie sťažovateľky neobsahuje, pričom samotný subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd v súhrne konštatuje, že sťažnosti, ktoré boli doručené ústavnému súdu, neobsahujú kvalifikované odôvodnenie, teda nespĺňajú ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že sťažnosť ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Pretože predmetná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec sťažnosti obsahovo korešpondujúce s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky jej sťažnosti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľkou v petite sťažnosti (zrušenie označených rozhodnutí všeobecných súdov a návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2015